

Mitä seuraavaksi?

TedBM -yhteistyöseminaari 2/2007

18.4.2007

Matti Rimpelä,

Anne-Marie Rigoff, Kirsi Wiss ja Vesa Saaristo

Stakes/Tampere

Mitä olemme oppineet?

- **Vertaistieto ennakoitua suurempi haaste**
- **Hyvinvointitieto sijoittuu mielissä yksilötasolla**
 - Toimipaikkakohtainen uusi näkökulma
- **Kunnilla ei sosiaali/terveystoiminnoissa suunnitteluvollisuutta**
 - Toiminta- ja taloussuunnitelmat/kertomukset pelkistyneet kehyksiksi
- **Tietojärjestelmät asiakaskeskeisiä**
 - Tilastointiominaisuudet kehittymättömiä
 - Mahdollisuuksia ei hyödynnetä (esim. Effic)
 - Tallentaminen vaihtelevaa

Uusi haaste kunnissa

- **Kunnan toiminnan kuvaaminen vertailukelpoisilla tunnusluvulla on rajoittunut vain joihinkin helposti saataviin lukuihin**
- **Hyvinvointisektoreilla tunnuslukujen kehitystyö puuttuu**
- **Johdolle usein uusi näkökulma:**
 - **Tiedonkeruu koetaan turhaksi byrokratiaksi**
 - **Toimintatieto ei kuulu johdolle: "Miksi ei kysyä suoraan neuvolasta?"**
 - **Tarveanalyysi käsitteenäkin tuntematon**
 - **Henkilöstömitoitus ei seurata vertailukelpoisesti**

Vertailukelpoisuus perustuu "yhteiseen", mutta...

- Hyvinvointitoimintojen järjestelyissä eroja
 - Korostettu paikallisia sovellutuksia sekä järjestämisessä että toiminnassa
 - Rakenteet muuttuvat nopeasti
- Kunnassa voi olla useita "yhteisiä käytäntöjä"

Kuntajohdossa niukasti hyvinvointitiedon kysyntää

- **Kuntien ylimmän johdon ja keskijohdon kiinnostus hyvinvointitietoon pinnallista**
- **Mielenkiintoista kyllä - mutta ei ydintietoa**
- **Sama asetelma myös sosiaali/terveysjohdossa**
 - **Ei koeta kunnan omaksi "projektiksi" - vain jos joku muu maksaa**
- **Kuntaliitto suhtautuu ambivalenttisesti**
 - **Periaatteessa hyvä, mutta kuntia ei saisi vaivata tiedonkeruulla**

Olemassa oleva tieto ja rakenteet katsovat taaksepäin

- **Vertailukelpoisia tietoja kertyy vanhoista rakenteista ja toiminnoista**
- **Tavoitteena 2010 rutiinitoimintaan tuleva vertaistietojärjestelmä**
- **Olisi osattava ennakoida tulevaa**
- **Osoittautunut kuntayhteistyössä erittäin vaikeassa**
 - **Suunnitteluun/ennakointiin ei löydy aikaa**
 - **Keskustelussa palataan useimmiten lopulta vanhaan**

Terveysten edistämisen tulkinnat hakusessa

- muilla hallinnonaloilla,...
- mutta myös terveystoimessa.
- **Kun puhutaan "terveyden edistämisen vertaistiedosta" - mistä silloin oikein puhutaan?**

Yhteiseen tulkintaan tarvitaan helposti yli kymmenen työkokousta ja aikaa ainakin puoli vuotta yhteisen tulkinnan löytämiseksi.

Yhteenvetoa opitusta

- **Pakko tinkiä tavoitteista**
- **Keskitytään muutamaaan "demonstraatiohankkeeseen"**
 - melko kapeilla alueilla edetään pidemmälle
- **Painopiste nykytilan kartoituksessa, ei tulevaisuudessa**

Neljä teemaa

1. Kuntien strateginen johtaminen

- kysely kuntajohtajille huhtikuussa/Terveys 2015

2. Oppimisympäristöt

- esitutkimus peruskouluille (7-9.)/Opetushallitus
- syventävä yhteistyö demokuntien/koulujen kanssa
 - poissaolot
- kysely lukioille ja ammatillisille oppilaitoksille, syksy ???

3. Lasten ja nuorten ehkäisevät palvelut

- neuvola/kth -käynnit, käynti/1000/StakesTieto
- kysely terveyskeskusjohdolle/Neuvolakeskus, toukokuu?
 - syventävä yhteistyö demoterveyskeskusten kanssa???

4. Terveyskeskus

- terveydenhoitajat: htv/10 000/StakesTieto
- kysely terveyskeskuksille syksyllä 2007?

Ensimmäiset tulosteet

Stakesin kotisivuilla:

Terveyskeskuskohtaisesti

- **kouluterveydenhuolto, kysely 2005**

Tulossa:

- **lasten ja nuorten käynnit/1 000**
- **terveydenhoitajahtv/10 000**
- **keskeiset kyselytulokset tältä vuodelta**

Muuta tämän vuoden suunnitelmissa

1. Johdon tietojärjestelmien kehittäminen

- yleiset "säilöt", "tietovarastot"
- asiakastietojärjestelmät: BMI, AUDIT

2. Erikoissairaanhoido/Pirkanmaan shp.

- mitä TE on sairaanhoitopiirissä
- mikä on SHP:n rooli? -tautikohtainen ehkäisyohjelma

3. Kansantaudin preventio: Diabetes

- Mistä SHP:n ja kuntien johto tietävät, onko diabeteksen ehkäisy OK?
- Mitä tietoja tulisi osata kysyä/kertyä

Valmisteltavana:

1. Mielensterveys/Pohjanmaa -hanke

2. Sosiaalitoimi